

Til Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep,
0032 Oslo

Uttalelser til NOU 2008:5 Retten til fiske i havet utenfor Finnmark fra Fjorfiskernes forening.

Fjorfiskernes forening er en liten gruppe mennesker som livnærer seg av fisken i og utenfor fjordene langs vår langstrakte kyst.

Vårt formål er å øke grunnlaget for bosetning i de små bygdene langs kysten vår. Vi skal prøve og bevise at det ikke bare er folkets valg som gjør at bygdene blir lagt øde, men at det er grunnlaget for slik bosetning som forsvinner og folk er nødt til å velge noe annet.

Vi har vært med i møtet som kystutvalget hadde i Alta der vi holdt hovedinnlegget. Vi har fått lov til og påvirke utvalgets arbeid.

Det er et bra forarbeid utvalget har gjort med innsamling av meninger blant finnmarks befolkning.

Vårt hovedmål på dette møtet var og poengtere viktigheten med at alle innen et geografisk område blir behandlet likt. Det er viktig å forstå at især på kysten, er den samiske befolkningen utblandet med andre raser, slik at mange ikke føler seg som samer. Den Norske stat har også lyktes mye godt blant sjøsamene med fornuftspolitikk som ble gjennomført, slik at det er mange som ikke vil innrømme samisk tilhørighet.

Der også uansett viktig og ikke gjøre forskjell på folkeslag da det vil kunne kalles rasisme.

Hovedproblemet for at bosetningen i de minste bygdene, spesielt inne i fjordene går ned, er at unge fiskere ikke får tak i fiskerettigheter.

Det var i disse bygdene folk ble hardest rammet når kvotene kom i 1990. Det dårlige fisket inne i fjordene i en årrekke gjorde at det var mange som ikke oppfylte kravene for å få kvote.

Det var også de som hadde de minste båtene og ikke hadde hatt mulighet til og fiske ute i havet utenfor finnmark. Dette gjorde at de i utgangspunktet var veldig utarmet allerede, siden det ikke hadde vært fisk inne i fjordene på lang tid.

I årene etterpå var det umulig for ungdommene å få finansier fiskebåter. Dette var det spesielt to grunner til. Det ene var at de ikke hadde foreldre som har mulighet til å stille sikkerhet for dem. Det andre er at husene og eiendommene i disse bygdene var verdiløse, slik at de ikke gikk an og ta pant i.

Vi trenger rettigheter til folk som vil drive fiske som næring samtidig som at vi trenger et bedre vern om fjordene våre.

Vi vet med sikkerhet at det er store båter og effektive redskap som har ødelagt

fjordene på kysten av hele Norge. Og som fremdeles kjemper om rettigheter som kommer til å rasere livsgrunnlaget for all bosetning i de små bygdene, spesielt inne i fjordene.

Fiskeriorganisasjonen som skal jobbe for alle fiskere er etter hvert blitt en organisasjon som jobber for storkapitalen, og er vel en av de som har vært med på å rasere bosetningen i di små bygdene.

Det er ingen tvil om at det er tatt store andeler rettigheter fra de minste båtene under 11 m, og ført over på større båter.

Det finnes heller ikke noen form for rettfærdighet i at det er noen som må kjøpe dyre kvoter, mens andre får kvoter verdt millioner, gratis. Rart at ikke konkuransetilsynet har grepet inn.

Slik det er nå, finnes det mange unge fiskere som fisker på gamle båter uten tildelte rettigheter, de fisker på åpen kvote. Disse unge er de som skal holde bygdene oppe. Det er de som forsørger barna i bygdene og som skal sørge for utvikling. Disse har nesten ingen mulighet til å kunne klare å skaffe seg finansiering til rettigheter og nyere båt.

Det er også viktig for bosetning i de små bygdene at folkene som bor der ikke blir tvunget til å fiske andre plasser. Kvinner med barn blir fastlåst og kommer seg ingen vei. Dermed får man ikke kvinnene til å bli i bygda. Det er viktig at mennene kommer hjem, nesten hver dag.

Blir kystutvalgets innstilling til nye lover i Finnmark vedtatt, ser vi store muligheter for utvikling i de små bygdene og det vil bli attraktivt å bo der.

Det vil helt sikkert være med på å berge kystkulturen, der den sjøsamiske kulturen er en viktig del av.

Hvis man studerer litt kan man allerede se at det var en viss oppblomstring, med tilflytting og kjøp av nye båter for et par år siden. Da var kvotene på åpen gruppe blitt litt bedre og unge satset selv uten faste rettigheter, men det ble snart snudd, da kvotene for åpen gruppe ble halvert i fjord.

Nå ser vi ikke annen mulighet for vår eksistens i disse bygdene, enn at utvalgets arbeid blir vedtatt.

Slike fjordvern og sikring av kystkultur skulle vært gjennomført i hele Norge.

Lokalt råderett er viktig fordi det ellers vanskelig å ta hensyn til de mange forskjellige forhold langs vår kyst.

—

Fjorfiskernes forening støtte utvalgets lovforslag om retten til fiske i havet utenfor Finnmark.

Vi ser på den som en redning for bosetning på småsteder i kyst og fjorstrøkene . Det er viktig at kulturen , næringsliv og samfunnsliv får overleve. Både den samiske, kvenske og norske kulturen. Det er også svært viktig at resursen i fjordene blir ivaretatt, så ikke det blir drevet rovdrift på diverse fiskeslag.

Til §2 Retten til fiske for folk bosatt i Finnmark.

Det er meget bra for de vi føler at rettighetene kommer tilbake til folket. Rettigheter som har vært tatt i fra befolkningen i Finnmark.

§3 Retten til fiske i fjordene, §4 Retten til fiske utenfor fjordene, §5 Forholdene til folkeretten, §6 Retningslinjene for fiskeriforvaltningen, § 7 finnmark fiskeriforvaltning og Finnmarkssonen og

§ 8 Statens ansvar for ressurser til Finnmark fiskeriforvaltning.

Disse slutter vi oss til.

§ 9 Styret i Finnmark fiskeriforvaltning.

Der er vi usikker på om det er rettferdig ovenfor hele befolkningen i Finnmark. Føler at det blir skille mellom de forskjellige folkegrupper.

Grunnen er : Alle i Finnmark har ikke stemmerett til sametinget.

Samene er også representert i fylkestinget i Finnmark

Ved utnevnelsen til styret kan det bli rent samisk. Etter vår mening er det ikke ønskelig da det vil skape splid.

§10 Styrets oppgaver og saksbehandling.

Det støtter vi.

§11 Opprettelse av ressurselskap.

Der er vi redd for at det blir en økonomisk press på lik linje som det er nu med kjøp og salg av kvoter i dag, bare at det blir leie istedenfor. Vi er i mot et slikt leiesystem.

§12 Skade på fisket. §13Forholdet til eksisterende rettigheter. §14 samisk språk og

§15 Ikrafttredelse

Overgangsregler.

Disse støtter vi.

Fra Fjordfiskernes forening v/Jorunn Mikkola